

POLITIKA BOJE PROTI PODVODŮM V RÁMCI NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY

Úvod

Vlastník komponenty (VK) 2.6 Ochrana přírody a adaptace na změnu klimatu v rámci Národního plánu obnovy (NPO), kterým je Ministerstvo zemědělství (MZe), se zavazuje k dodržování vysokých právních, etických a morálních norem, zásad integrity, objektivitu a poctivosti a přeje si, aby způsob, jakým provozuje svou činnost, byl vnímán jako protiklad podvodů a korupce. Sdílení tohoto závazku se očekává od všech zaměstnanců. Cílem této politiky je prosazovat kulturu odrazující od podvodné činnosti, jakož i zjednodušit prevenci a odhalování podvodů a vytváření postupů, které napomohou vyšetřování podvodů a souvisejících trestných činů a zajistí, že takové případy se budou řešit včas a vhodným způsobem.

Jako „podvod“ se běžně označuje široká škála různých pochybení, například krádež, korupce, zpronevěra, úplatkářství, padělání, uvedení v omyl, koluze, praní špinavých peněz a zatajování podstatných skutečností. Často zahrnuje i podvodné jednání za účelem získání osobního prospěchu pro sebe, propojenou osobu nebo pro třetí stranu nebo poškození jiné osoby – klíčovým prvkem, který odlišuje podvod od nesrovnalosti, je záměr. Podvod má nejen potenciální finanční dopad, ale může rovněž poškodit dobrou pověst organizace odpovědné za efektivní a účinné řízení finančních prostředků. To má pro veřejnou organizaci odpovědnou za správu finančních prostředků EU velký význam. Korupcí se rozumí zneužití pravomoci k osobnímu prospěchu. Ke střetu zájmů dojde, pokud je z rodinných nebo citových důvodů, důvodů politické nebo národní spřízněnosti, z hospodářských nebo jiných důvodů, které spočívají ve společných zájmech např. s žadatelem nebo příjemcem finančních prostředků EU, poškozen nestranný a objektivní výkon oficiálních funkcí určité osoby.

Odpovědnost

Řízení rizik (analýza rizik) je proces, při němž se VK snaží zamezit působení již existujících nebo budoucích faktorů a navrhuje řešení, která pomáhají eliminovat účinek nežádoucích vlivů. Analýzou rizik ve sledované oblasti se rozumí identifikace a vyhodnocení významnosti rizik, která je podkladem pro rozhodnutí o nutnosti zabývat se identifikovanými riziky pro určitou oblast.

VK spolu se Státním pozemkovým úřadem (SPÚ), jakožto subjektem implementace (SI) v rámci komponenty 2.6, odpovídá za identifikaci rizik. VK/SI zahrnuje do analýzy rizik sledovaných oblastí všechny jemu známé rizikové faktory a určuje jejich významnost z pohledu dopadu a pravděpodobnosti výskytu. Na základě identifikace rizik vzniká katalog rizik, který je uchováván ve specializovaném informačním systému. Za aktualizaci analýzy rizik odpovídá VK/SI.

VK/SI rovněž odpovídá za:

- vytvoření účinné politiky boje proti podvodům a reakci na podvody v rámci NPO,
- zajištění informovanosti a školení zaměstnanců implementační struktury NPO o podvodech,

– zajištění toho, aby v případě podezření z podvodu bylo postupováno s náležitou péčí a aby byla přijata bezpečnostní opatření,

– přijetí nápravných opatření podle potřeby, včetně případných správních sankcí.

Auditní orgán VK/Sl má při posuzování rizika podvodu a přiměřenosti zavedeného kontrolního rámce povinnost jednat v souladu s profesními standardy¹.

Oznamování podvodů

VK má zavedeny postupy pro oznamování podvodů, korupce a dalších nesrovnalostí, a to jak na vnitřní úrovni, tak Evropskému úřadu pro boj proti podvodům. Tyto postupy jsou podrobně popsány v dokumentech Systém pro oznámení podezření na korupci v rámci NPO a Směrnice pro hlášení nesrovnalostí, které jsou dostupné na webu MZe.

Veškeré zprávy budou řešeny přísně důvěrně dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie a dle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů. Zaměstnanci, kteří oznámí nesrovnalosti nebo podezření na podvod, jsou chráněni před postihem.

Opatření proti podvodům

VK zavedl přiměřená opatření proti podvodům na základě hodnocení rizika podvodu. K odhalování rizikových operací využívá dostupných informačních nástrojů a zajišťuje, aby zaměstnanci byli informováni o rizicích a byli v oblasti boje proti podvodům školeni. VK zkoumá všechny případy podezření na podvody i podvody, k nimž skutečně došlo, s cílem v případě potřeby zlepšit vnitřní systém řízení a kontroly, a to v souladu s Rezortním interním protikorupčním programem Ministerstva zemědělství, který je dostupný na webu MZe [Protikorupční strategie - Rezortní interní protikorupční program](#).

Závěr

Podvody se mohou projevovat mnoha různými způsoby. VK má politiku nulové tolerance k podvodům a korupci a má zaveden kontrolní systém navržený tak, aby pokud možno účinně předcházel podvodům, a v případě, že k nim dojde, zjednal nápravu jejich dopadu.

Za VK schválil: Ing. Marian Čiernik

V Praze dne 19. 3. 2024

podpis

¹ Mezinárodní standardy pro profesní praxi interního auditu, Mezinárodní auditorské standardy.